

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba. M. Popovich, Secretary.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на р. в. вулиця Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

В ТРЕТЮ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ГЕРОЇВ.

В середу 11. листопада 1925 минає рівно три роки, як на подвір'ї чортківської тюрми в Галичині загинули насильною смертю два галицькі революціонери Мельничук Степан і Шеремета Петро. Третій революціонер Цепко Іван, загинув кілька днів перед тим трагічною смертю з рук свого вірного товариша Петра Шеремети, який ціляючи в польського жандарма — нехотючи вбив на місці т. Цепка.

Всі ми знаємо історію безсмертної дванадцяти червоних повстанців, що не могли стерпіти страшного насильства польських панів над безборонними українськими робітниками й селянами Східної Галичини і узявшись до зброї, перейшли з Радянської України в свій бідний, поневолений край, аби стати в обороні безталанних батьків, братів, матерів і сестер. За цю безграничну любов до працьовитих мас — заплатили Вони своїм молодим, багатонадійним життям, але в цьому власне вся велич Іх.

Чому ж працюючі українські маси рік річно шанують пам'ять т.т. Мельничука, Шеремети і Цепки? Дехто скаже: а хіба ж не було інших людей, що віддали своє життя за ідею? Тисячі Іх лягли в бою.

Так. Буди й інші і про них не забувають, але т.т. Мельничук, Шеремета і Цепко кинулись добровільно в тяжку боротьбу з катями працьовитих, покинули мирне й безпечне життя на Радянській Україні, де Вони мали забезпечене існування і з дев'ятьма товаришами робітниками та селянами перейшли в Галичину. Знали-ж вони дуже добре, що проти себе матимуть десятки тисяч панського війська, знали, що вигідного життя не знайдуть в повстанню. Не йшли-ж Вони, щоб багатітися. Не йшли за особистим частям та розкошами. Це були вірні сини боротьби, готові кожної хвили вмерти за визволення працьовитих мас. Своєю щирою любов'ю до українського працюючого народу Вони доказали не словами, а безсмертними ділами. І хоч кінець дванадцятки був дуже трагічний, українське робітництво й селянство безмірно гордиться тими героями.

Саме минає три роки, як Вони померли. Померли в самому розквіті життя. Померли з революційними окликами та з гнімом працюючих — Інтернаціоналом на устах. Саме минає три роки, як т.т. Мельничук і Шеремета перед обличчям смерті зміялися з катів, бо знали, що вороги працьовитих вбивать тільки Іх та їх, а діла, сама ідея, залишаться вічними. І це правда. Проминуло з того часу три роки, а революційна боротьба в Східній Галичині не то що не устала, але ще більше розгорілася. Польська шляхта скаженіє, стріляє далі, мучить страшними муками по тюрмах навіть дітей, але вольного духа не в силі замучити. Галицькі революціонери, не жалючі ні праці ні життя, сміло і вперто йдуть слідами т.т. Мельничука, Шеремети і Цепки.

Після героїчної смерті робітничо-селянських героїв — отвертий ворог українського працюючого народу — польська шляхта, назвала Іх "бандитами", але не посміла навіть загнути дійсної героїчної смерті Мельничука і Шеремети. Однак українські "патріоти" в Канаді, в три роки після смерті героїв пролетаріату, в найвищій і невідній спосіб кинули камінем брехні на тих, яких розстріляли кати працьовитих. Осв в цьому числі ми друкуємо листа рідної сестри Степана Мельничука, яка відкрито заявляє, що на такий вчинок, як це зробили недавно українські "патріоти" в Канаді, не зважувалась в Галичині навіть польська шляхта.

Здається, що дивуватись українським "патріотам" нема чого, але все-ж такі мимоволі думаєш: як страшно шкода може впасти людина! Ні сорому, ні чести в неї нема... Та даремні заходи невідників, що хотять чесних і ідейних борців зробити теж невідниками. Українське робітництво й селянство по обох боках океану обурено кричить: — Геть бурдіні руки від чистих поетів!

А ми, українські робітники й фермери Канади, в третю річницю героїчної смерті т.т. Мельничука, Шеремети і Цепка, з найбільшим почуттям згадуємо Іх і шануємо Іхню пам'ять. Ми переконані, що недалеко той час, як вірні працьовиті маси Східної Галичини вкривуть морем червоних прапорів чортківську непомітну могилу і тисячі маси грізно заспівають ту могутню пісню, з якою на устах вмер т.т. Мельничук Степан.

ПОХВАЛА АНГЛІЙСЬКИМ ФАШІСТАМ.

В передминулому числі нашого часопису ми написали про те, як англійські фашисти з революціями в руках напали на вулиці в Лондоні на моторний віз наладований 8,000 примірників лейбористського часопису "Дейлі Геральд", стягнули шофера і забрали моторний віз і весь ладунок з собою. За цей вчинок прирештовано чотирох фашистських молодиків-офіцерів. Одного з них зараз звільнено з трьох поставлено перед суд.

І що, ви думаєте, суддя сказав фашистам? Ні більше, ні менше, тільки таке: "Такі адорні мушкет'єри, як ви, повинні вступити на службу до поліції". Після цієї поради, суддя визнав Іх невинними і випустив Іх вільно, не вкарвавши навіть прикрим словом. Обвинувачувані фашистські офіцери по військово-му засадували судді і прирекли бути добрими хлопцями.

Отаким вислідом суду над фашистськими бандитами ми передбачали й предказували в нашій статті. Суддя чут не сказав отверто: "Молодці, фашистські офіцери! Отаким нам треба на службі в поліції". Вів це сказав, тільки іншими словами. А нехай-би так робітник зробив такий "жарт" з буржуазним часописом, то не післав-би Іх той самий суддя що найменше на кілька місяців, як що не на кілька років до тюрми, як бандитів? Про це, здається, у нікого, що знає буржуазне правосуддя, сумніву не може бути. Все-ж для робітників і це припадєсть на науку.

В ІМЕНІ ПРАВДИ.

Рідна сестра Мельничука опрокидає брехні Д. Д. Лещинина.

Ненадійно наша редакція отдержала листа від рідної сестри т. Мельничука Степана з проханням надрукувати його на сторінках нашої газети, що радо й робимо. Сей лист ми отдержали вже в перших днях листопада, але вмисно задержали його до цього числа, щоб в третю річницю героїської смерті борців-революціонерів ще раз доказати нахабно брехню "патріотів" в Канаді.

Лист звучить так: До редакції "Укр. Роб. Вістей" Вінніпег, Ман. Ді Пес, Ман., 30. X. 1925. Шановні Товариші! В "Українському Голосі" ч. 41, з 14. жовтня 1925 р. випадково перерчитала я статтю

оборонець, а про студії я вперше довідалась з "Укр. Голосу". Неправдою є, що мій брат Степан заробляв собі на життя приватними лекціями. З його листів і оповідань товаришів, що приходили з Радянської України знаю, що він був на службі в бердичівських повітових земельних відділі, та був комуністом, з чим він ніколи не крився в листах.

Неправдою є, що Степан не співав перед розстрілом "Інтернаціоналу". Знаю від оборонця і очевидців розстрілу, з котрими я познайомилася опісля в Чорткові, коли приїздила на могилу брата, що Степан співав "Інтернаціонал". Між тими знайомими були й такі, що роді якраз сиділи в

або буди засаджені знайомими на мою просьбу, а пам'ятничок хоч біденький, покладений свідомими робітниками.

Порада п. Лещинина тов. Ірчанові, щоб прочитав собі 14. числа львівської "Свободи" з 15. листопада 1922 р., в котрім будим то є найвірніше описана ціла подія розстрілу і життєписи розстріляних, не на місці, бо в "Свободі" не було точно подано життєписів і подій перед розстрілом. Я доказано пригадую собі, що там було опущено, що мій брат Степан співав "Інтернаціонал". Я тоді навіть була написала до "Свободи" листа, щоб вона цю велику помилку справдила, та ця "Свобода" збула мене мовчанкою. У всіх тодішніх українських і польських часописах писалося про Степана і Петра як про комуністів, тільки "Свобода" і п. Лещинин погудили і ослиди на той час.

Тов. М. Ірчан не має чого соромитись, хай соромиться самий п. Лещинин і йому подобні жовто-блакитники, що в своїй глупоті самі не знають, що роблять і пишуть. Чому вони аж тепер пригадали собі наших героїв? Де-ж були ці жовто-блакитники підчас розправи? Чому ні один жовто-блакитник з мого міста не хотів іхати для оборони хоч я давала гроші, а поїхав Жид-сіоніст? Бо всі вони боялись, щоб іх не посядувано в комуністи. Сей Жид-сіоніст, вернувши з Чорткова, казав, що аж тоді зрозумів ідею комунізму, коли побачив, як два комуністи йшли гордо на смерть, бо до того, він, як і інші, відносився до комунізму ворожо, як до чогось найгіршого.

Я узнаю факти, подані тов. Ірчаном в "Дванадцятці" за правдиві, а не як п. Лещинин за "злочинні". Не злочинні сторони тов. Ірчана, що вірно змальовував образ двох правдивих комуністів, а злочин гідний великого осуду і карі, по стороні п. Лещинина, що своєю нахабною і несовісною брехнею, якій нема границь, про сьміє зневажити Іхню пам'ять.

В імені правди зложу цю заяву і як рідна сестра Степана признаюся, що така зневага пам'яті робітничо-селянських героїв глибоко вразила мене і розгнітила ще гірше давню, несприхоло ще рану. На такий вчинок не зважувались навіть найзапекліші вороги в Галичині — польські пани.

З щирим тов. привітом, Мельничук Анна.

СТЕПАН МЕЛЬНИЧУК, побитий і закований в кайдани. Фотографія знята в залицькій тюрмі.

Д. Д. Лещинина п. н. "Мельничук та Шеремета" і вона вразила мене своєю неправдивістю. Знаю, що в обороні нести цих двох героїв став т. М. Ірчан, але і я хочу дещо в цій справі сказати.

Я, рідна сестра Степана Мельничука, недавно приїхала з Галичини і з історією "дванадцятки" та подробицями розстрілу мого брата Степана і Петра Шеремети дуже добра-обнайомила з оповіданнями оборонця-адвоката Дра Подєсса, котрого я послала до Чорткова для оборони Степана.

Неправдою є, нібито Степан і Петро Шеремета не йшли на повстання а перервалялись в Чехословацьчину на покінчення студії. Я отримала зі знайомих з Чортківщини і Заліщищини і вони в вічці говорили мені про стрічу в лісі Степана і його товаришів, про Іхню агітацію за повстанням, та що Вони всі були озброєні в револювері, криси і скоростріли, а чого до студії не потрібно. Про це говорив і

тюрмі й чуєи, як з його уст розлягався цей могутній спів по тюремному подвір'ю, завітав до Іх келій і раптом по вистрілах втік. Це був знак, що Степан перестав знати. Всі чули цей спів, навіть і ті, що не могли через вікно бачити, як тіло Степана повалилось на землю. Не знаю тільки, чому не чув його п. Лещинин, як-що він дійсно був тоді в тюрмі.

Неправдою є, що мій брат Степан і Петро Шеремета перед розстрілом сповідались і причащались. О. Гунчак зазв'язало правительство і він на силу доволікає до тюрми; там йому опору обох Товаришів по благословив Іх. Коли я перший раз приїхала до Чорткова, владалася також і до О. Гунчак, та він мене збув словами "то комуністи, то комуністи"!

В Галичині — всі відносяться до Степана і Петра, як до комуністів, а що до цвітів, що кожного року вкривають спільну могилу Товаришів, то тільки раз ці цвіти були від жовто-блакитної громади, всі інші рік-річно походили від мене,

НАЙКРАЩИЙ ДОКАЗ.

ПРО БРЕХНЮ, КИНЕНУ НА Т.Т. МЕЛЬНИЧУКА І ШЕРЕМЕТУ.

Боротьба в природі.

В кожній боротьбі, яка-б вона не була, мусить бути той, що наступає і той, що відбиває наступ. Так буває і в збройній боротьбі армії, підчас війни, так буває і в мирній суспільній боротьбі. А боротьба кипить цілий час, байдуже, чи ми бачимо її, чи ні. У всесвіті нема ані одної хвилини, в якій не ведлась-би боротьба: між людьми, між рослинами, між звірями. Ви придивіться боротьбі в природі. Придивіться хоч-би в дісі весною чи літом. Там кожна деревинка, кожна травичка, кожна комашка безустанно борються. Деревина — деревину переганяє, рветься до сонця, заглушує другу, залишає її в тині, щоб змарніла, здобуває собі краще місце. Бо хоче жити, бо борється за своє існування. І перемагає та деревина, яка сильніша. Теж саме і з травою. Одні стебла менші, другі більші. Чому? Тому тільки, що більші стебла виборили собі краще-місце, перемогли інші стебла і вирвались на сонце. Між комашками, між звірями більшими й меншими, це саме. Одне одного ради свого існування винищує, одне з одним борється. І між людьми теж-ж. Пануюча, капіталістична класа поневолює класу працюючих, визискує її для своєї користі, наживається з її праці і пролетарська класа примушена теж боритися за своє краще існування. Це непоборний закон природи, бо й люде є нічим іншим, як дітьми одної матері природи.

Боротьба працюючих цілого світа.

Боротьба працюючих мас в цілому світі дуже тяжка. Тяжка тому, що робітництво й селянство має проти себе добре з'організованого і міцного ворога, яким є капіталістична класа. Ця класа має в своїх руках все: військо поліцію, гроші, владу, церкву і велику пресу. Пролетарська-ж класа не тільки поневолена, але й бідна і в мирний час може відбитися всі наступні капіталістів перш усього при допомозі своєї преси. Правда, робітничая преса в капіталістичних країнах теж не багата, бо виходить вона виключно за гроші самих свідомих робітників та фермерів, а несовідне робітництво й фермерство хитро-мудро замушене наймитами-капіталістів, піддержує ще ворожу їх інтресам — буржуазну пресу. Однак, повільно, й ці несовіди робітники та фермери прозирають та цінують де правда а де брехня.

Гордість українського робітництва й фермерства.

Українське робітництво-й фермерство Канади збудувало власними силами досить сильну свою пресу. В порівнянні з іншими українськими газетами, робітничо-фермерська преса в Канаді найсильніша. І українське свідоме робітництво й фермерство може тільки гордитися тим, бо це його мозольна праця, чесна й ідейна праця! Не з таємних фондів буржуазії за наймитівську службу збудована українська робітничо-фермерська преса, а з тяжко запрацьованих центів свідомого робітництва й фермерства! І за цілий час ця преса ще ніколи не зрадила робітничо-фермерські класові інтереси і цілий час стоїть чуйно на сторожі прав працюючих та хоробро відбиває кожний наступ наших ворогів.

Про тих, що брешуть і про тих, що побороють брехню.

Коли ти читачу або читачку недоцінюєш досі значення робітничо-фермерської преси, то ось вам найкращий, живий доказ:

Українські "патріоти" в Канаді, на сторінках свого "Укр. Голосу", напали на наших героїв-борців т.т. Мельничука і Шеремету. Напали в поганій спосіб, несовісною брехнею. І ви уявіть собі тепер: яким способом ви відбили-б цей напад, як-би не було в Канаді ро-

бітничо-фермерської преси? Склакали-б мітинги і говірли-б? Але тоді, скільки людей почувли-б нас? Скільки місцевостей довідались-би про це, що "Укр. Голос" бреше? Як-би в нас не було робітничо-фермерської преси, то де тоді т. Ірчан надрукував-би свої докази основані на незбитих фактах? Куди послала-б тоді рідна сестра Степана Мельничука своє болочче спростування про безлічню брехню кинену на її брата і Шеремету? Ніяка-ж інша, неробітничая газета, навіть за гроші не згодилась-би друкувати цього. А "Укр. Роб. Вісти" розкосялись в тисячах примірників по цілій Канаді, по Злучених Державах і Європі. "Укр. Роб. Вісти", що стали в обороні безсмертних героїв Мельничука і Шеремети не тільки доказують "патріотичну" брехню, але залишається теж для колишнього історика, як документи з тими матеріялами, які подає хоч-би т. Ірчан.

Найкращий доказ.

Товариші і товаришки! Це вам найкращий доказ, яке величезне значення має для нас робітничо-фермерська преса. Сьогодні — рівно три роки, як від польсько-панських куль загинули сміливі робітничо-селянські борці т.т. Мельничук і Шеремета. І в третю річницю Іхньої мученичої смерті, українські "патріоти" в Канаді кинули на них пляму брехні. "Укр. Роб. Вісти" стали в обороні цих борців і доказують кожне слово "патріотичної" брехні. Пам'ятайте-ж, що ваша преса, яка все борється за правду, находитись в тяжкому матеріальному положенні! Працюйте для неї в цьому місяці! Збирайте скрізь пресо-вий фонд і нові передплати! Піддержіть найвірнішого вашого оборонця і учителя! Всі і все цього місяця — для української робітничо-фермерської преси в Канаді!

Іваш Незаможник.

...Не ждїте ратунку від нікого, Ні від богів ні від царів, Позбудеться ярма тяжкого, Сама сім'я пролетаріа...

Така співаєсь в міжнародньому гимні працюючих Інтернаціоналі. Слова ці зрозуміло вже все свідоме робітництво світа і борється за свою краху долю тільки власними силами: Українська робітничая преса в Канаді удержується теж тільки самим робітництвом й фермерством. Пам'ятайте-ж, що цілий місяць листопад присвячений на допомозу цієї пресі! Працюйте скрізь шлий місяць для своєї преси! Пам'ятайте, що ваша преса в тяжкому матеріальному положенні і це положення треба за всяку ціну усунути.

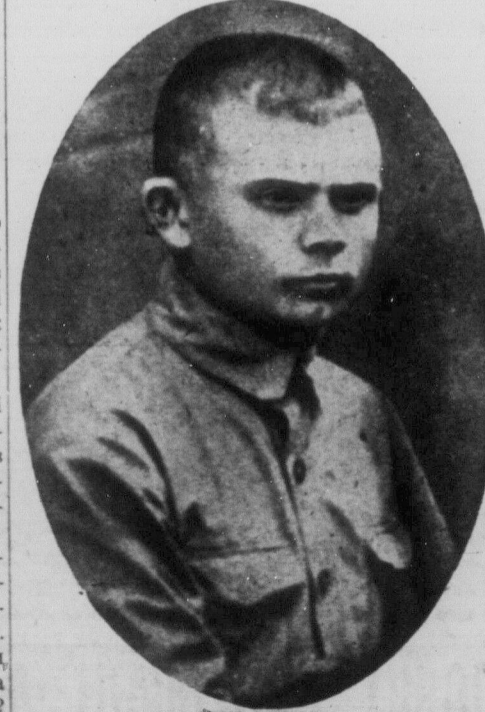
"ДОПОМОГА" ГОЛОДНИМ.

Бесарабські газети, відзначаючи поширення голоду в Бесарабії, підкреслюють, що мізерна продовольча допомога видана урядом голодному населенню, довго не прибуває на місця. Вагони з зерном цілими місяцями перебувають в дорозі. Часто трапляються випадки, коли зерно зовсім зникає і не прибуває до місця призначення. Допомогу здебільшого одержують не ті селяне, що її потребують, а глїтаї.

РУМУНСЬКА ОХРАНКА ВИГАДУЄ ЗМОВУ.

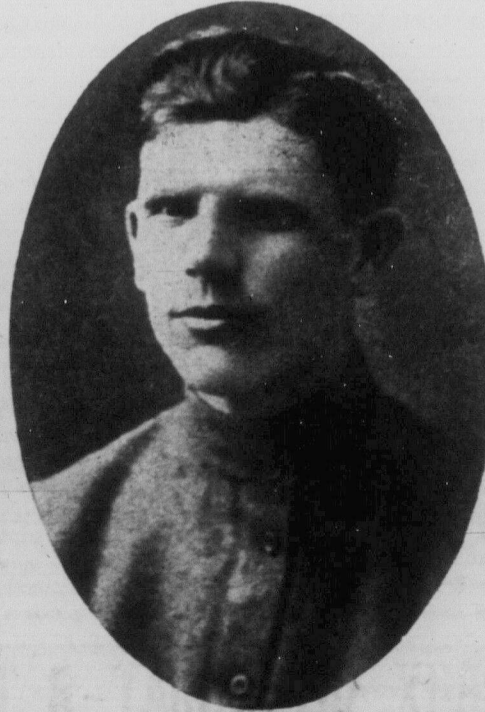
За повідомленням румунської охранки, нелегальні організації, нібито, викриті в Бесарабії, перебувають у зв'язку з Молдавською Радянською Республікою, звідки вони одержують пропагандистську літературу. У Галаці, Браїлові, Кельчі та Бендерах вчинено нові арешти.

Охранка намагається сполучити діяльність румунської секції Міжнародної Організації Допомоги Революціонерам з арештами.

ІВАН ЦЕПКО,

загинув трагічною смертю з рук свого товариша Петра Шеремети. Фотографія знята на Радянській Україні в червні 1922 року.

ПЕТРО ШЕРЕМЕТА,

один з провідників "дванадцятки", розстріляний в Чорткові 11. листопада 1922 р. Фотографія знята на Радянській Україні в липні 1922 р.